

Wybrane zagadnienia języków formalnych

Języki formalne i techniki translacji - Wykład 13

Maciek Gębala

14 stycznia 2020

Maciek Gębala

Wybrane zagadnienia języków formalnych

Dwukierunkowe automaty skończone

Modyfikacja automatu skończonego

Wejście na taśmę na której możemy poruszać się w obie strony.
(Akceptacja przez wyjście w prawo poza obszar danych w stanie akceptującym)

Jaką klasę języków rozpoznaje $2DFA$ ($2NFA$, $2NFA_{\varepsilon}$)?

Twierdzenie. Jeśli L jest akceptowany przez $2DAS$, to L jest językiem regularnym.

Dowód na tablicy.

Maciek Gębala

Wybrane zagadnienia języków formalnych

Automaty skończone z wyjściem

Idea: Zamiast akceptacji/odrzućenia wypisujemy na wyjściu słowa nad określonym alfabetem (symbole pojawiają się w trakcie obliczeń).

Automaty Moore'a

Wyjście powiązane ze stanami - wyjście jest generowane przy wejściu do stanów.

Automaty Mealy'ego

Wyjście powiązane z przejściami - przejścia etykietowane symbolem wejściowy i wyjściowym.

Oba podejścia są równoważne. Stosuje się w projektowaniu układów elektronicznych (systemy wbudowane).

Przykład

Dodawanie jedynki do liczby zapisanej binarnie, czytanej od najmniej znaczącego bitu.

Maciek Gębala

Wybrane zagadnienia języków formalnych

Automaty wielogłowicowe

Automat ma k głowic czytających wejście i wykonujących ruch lub stojące nad danym symbolem. Dodatkowe założenia:

- ruchy jedno lub dwukierunkowe;
- głowice nie widzą się wzajemnie lub wiedzą, że się spotkały.

Automaty wielogłowicowe są silniejsze niż jednogłowicowe.

Przykład 1

$a^n b^n$ może być rozpoznany przez dwugłowicowy jednokierunkowy automat skończony.

Przykład 2

Palindrom może być rozpoznany przez dwugłowicowy dwukierunkowy automat skończony.

Maciek Gębala

Wybrane zagadnienia języków formalnych

Notatki

Notatki

Notatki

Notatki

Twierdzenie Myhill-Nerode

Relacja prawostronnie niezmiennicza (względem składania słów)

Relacja równoważności R taka, że dla każdego $x, y, z \in \Sigma^*$ $R(x, y)$ implikuje $R(xz, yz)$.

Twierdzenie. Trzy następujące stwierdzenia są równoważne

- 1 Zbiór $L \subseteq \Sigma^*$ jest akceptowany przez pewien automat skończony.
- 2 L jest sumą teoriomnogościową pewnych klas abstrakcji pewnej prawostronnie niezmienniczej relacji o indeksie skończonym.
- 3 Niech R_L będzie relacją równoważności zdefiniowaną następująco: $R_L(x, y)$ wtedy i tylko wtedy, gdy $\forall z \in \Sigma^*. xz \in L \iff yz \in L$. Wtedy R_L jest relacją o indeksie skończonym.

Podstawowa własność dotycząca minimalizacji DFA.

Notatki

Dwukierunkowe automaty ze stosem

Jaką klasę języków rozpoznaje $2PDA$?

Twierdzenie. Istnieje $2PDA$ akceptujący język $\{ a^n b^n c^n : n \in \mathbf{N} \}$.

Wniosek. $2PDA$ rozpoznają więcej niż PDA .

Notatki

Automaty z dwoma stosami

Twierdzenie. Automat z dwoma stosami jest równoważny jednotaśmowej maszynie Turinga.

Wniosek. Większa niż 2 liczba stosów nie powoduje zwiększenia mocy rozpoznawanych języków.

Notatki

Notatki